C U R T E A D E A P E L B Ă L Ț I

Dosarul nr.1r/p-70/2024

Prima instanţă:
Judecătoria Soroca,
sediul Central
Judecător: Ghenadie
Mîțu

D E C I Z I E
În numele Legii

17 mai 2024
mun. Bălţi
Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ala Rotaru
Judecătorii: Dumitru Puşca, Ruslana Burdeniuc
Grefier: Victoria Dolghii-Munteanu
Cu participarea:
Procurorului: Elena Lisnic
Avocatului: Stela Sandu
Interpretului: Angela Cruc

a examinat în ordine de recurs în şedinţă publică, recursul avocatului Stela Sandu în interesul inculpatului Preida Vasilii, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 03.05.2024, prin care a fost înlocuită măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara cu măsura preventivă arestarea la domiciliu pe termen de 30 zile în privința lui:

Preida Vasilii *****, născut la *****, domiciliat şi originar în mun. *****, cetăţean al Republicii Moldova şi Federaţiei Ruse, nesupus militar, neangajat în câmpul muncii, posesor al buletinului de identitate *****, IDNP *****, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.206 alin.(2) lit.a), b), c) Cod penal

a fost înlocuită măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara cu măsura preventivă arestarea la domiciliu pe termen de 30 zile.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul-raportor, Colegiul penal,

CONSTATĂ:

Preida Vasilii ***** este învinuit de organul de urmărire penală în baza art.206 alin.(2) lit.a), b) şi c) Cod penal, pentru faptul că el, în vara anului 2004, Muntean Valentina, acţionând împreună şi prin înţelegere prealabilă cu soţul său Muntean Roman, aflându-se în or. Sterlitomac, Federaţia Rusă, profitând de situaţia de vulnerabilitate a victimei, care se afla fără supravegherea părinţilor şi fără mijloace de supravieţuire, cerşea pe teritoriul unei pieţe agricole din localitatea respectivă, urmărind scopul exploatării prin muncă şi servicii forţate a copilului au răpit-o pe minora *****, născută la *****, ademenind-o prin înşelăciune sub pretextul acordării unei sume de bani, imobilizând-o prin administrarea de somnifere. Apoi, deţinând controlul asupra victimei care nu era în conştiinţă, Muntean Valentina împreună cu Muntean Roman, în scopul exploatării prin muncă şi servicii forţate au transportat-o pe minora ***** în or.Ufa, Federaţia Rusă, adăpăstind-o într-un apartament din localitatea respectivă, unde ei locuiau. Privând victima de libertate şi tăinuind-o în apartamentul respectiv pentru a nu fi descoperită de către organele de drept sau de către alte persoane, Muntean Valentina şi Muntean Roman, folosind violenţa fizică şi psihică şi ameninţarea cu aplicarea acesteia au exploatat-o prin muncă şi servicii forţate, fiind impusă contrar voinţei să efectueze lucrul casnic.

Ulterior, aproximativ în toamna anului 2004, Muntean Valentina acţionând împreună şi în comun acord cu Muntean Roman, continuând acţiunile sale criminale, în scopul diminuării gradului de discernământ şi pentru a menţine controlul asupra victimei, i-au administrat minorei ***** substanţe somnifere, şi folosindu-se de starea de somnolenţă a victimei, au transportat-o în or.Soroca, Republica Moldova, prezentând acte de identitate false pentru legitimarea victimei la punctele de trecere a frontierelor statelor de tranzit.

Tot, aproximativ în toamna anului 2004, Muntean Valentina acţionând împreună şi în comun acord cu Muntean Roman, aflându-se în or.Soroca, urmărind scopul exploatării copilului prin muncă, au adăpostit-o pe ***** în imobilul amplasat pe str.Calea Bălţului, 25, or.Soroca ce le aparţine cu drept de proprietate, acordându-i pentru locuire un şopron al

gospodăriei indicate şi profitând de situaţia de vulnerabilitate manifestată prin faptul că ***** se afla fără acte şi fără bani într-o ţară străină, folosind violenţa fizică şi psihică, precum şi ameninţarea cu aplicarea acesteia a fost exploatată prin muncă şi servicii forţate, fiind impusă contrar voinţei să efectueze lucrul casnic până la finele anului 2004.

Ulterior, la sfârşitul anului 2004, Muntean Valentina acţionând împreună şi în comun acord cu Muntean Roman, aflându-se în or.Soroca, urmărind scopul exploatării în continuare a copilului prin muncă şi servicii forţate, au transferat-o pe ***** către Preida Angela, Muntean Lilia, Preida Ruslan şi Preida Vasili, cu care acţionau împreună şi de comun acord.

Continuând acţiunile infracţionale iniţiate de către Muntean Valentina şi Muntean Roman, Preida Angela acţionând împreună şi în comun acord cu fiii săi Preida Ruslan, Preida Vasilii şi nora Muntean Lilia în scopul exploatării prin muncă şi servicii forţate a copilului au adăpostit-o pe ***** în imobilul amplasat pe str.*****, ascunzând-o de reprezentanţii organelor de drept şi alte persoane. De asemenea, Preida Angela, Preida Ruslan, Preida Vasilii şi Muntean Lilia profitând de situaţia de vulnerabilitate manifestată prin faptul că ***** se afla fără acte şi fără bani într-o ţară străină, prin aplicarea violenţei fizice şi psihice şi ameninţarea cu aplicarea acesteia din partea tuturor membrilor de familie menţionate a fost exploatată prin muncă şi servicii forţate, fiind impusă contrar voinţei să efectueze lucrul casnic până în luna aprilie a anului 2006.

Concomitent, în perioada menţionată minora *****, fiind exploatată prin muncă şi servicii forţate la efectuarea lucrărilor casnice, de către Preida Angela, Preida Ruslan, Muntean Lilia şi Preida Vasilii, a fost abuzată sexual de către ultimul şi tot el a săvârşit cu victima minoră raporturi sexuale prin constrângere fizică şi psihică, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra şi de a-şi exprima voinţa.

Exploatarea victimei minore ***** a durat până în luna aprilie 2006, când aceasa a reuşit să evadeze de la Preida Angela, Preida Ruslan, Muntean Lilia şi Preida Vasilii, din imobilul de pe str. *****.

Astfel prin acțiunie sale intenționate Preida Vasilii a comis *adăpostirea, primirea unui copil în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, însoțită de violență fizică și psihică, de abuz și violență sexuală, profitând de situația de vulnerabilitate a copilului, adică infracțiunea prevăzută de art. 206 alin. (2) lit.a), b), c) Cod penal.*

La data de 22.04.2024, procurorul în pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, oficiul Nord, Elena Lisnic a înaintat demers cu privire la înlocuirea măsurii preventive obligarea de a nu părăsi țara în privința inculpatului Preida Vasilii cu măsura preventivă-arestarea preventivă pe termen de 30 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 03.05.2024, s-a admis parţial demersul procurorului și s-a înlocuit măsura preventivă obligarea de a nu părăsi ţara aplicată inculpatului Preida Vasilii ***** născut la *****, domiciliat în mun. *****, cu măsura preventivă arestarea la domiciliu pe un termen de 30 (treizeci) de zile, calculându-se din 03.05.2024 ora 10.00.

S-a aplicat lui Preida Vasilii *****, născut la *****, domiciliat în mun. Soroca, str.*****, monitorizarea electronică pe termen de 30 zile, care s-a pus în sarcina Biroului de Probaţiune Soroca.

S-a dispus ca prezenta încheiere să se expedieze Inspectoratului de Poliţe Soroca şi Biroului de Probaţiune Soroca pentru a asigura instalarea şi conectarea utilajului de monitorizare electronică şi supravegherea executării încheierii.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, aceasta în termen la data de 03.05.2024 a fost contestată cu recurs de către avocatul Sandu Stela în interesul inculpatului Preida Vasilii, solicitând admiterea recursului, casarea totală a încheierii şi a mandatului judecătoresc a Judecătoriei Soroca, sediul Central din 03.05.2024 privind înlocuirea măsurii preventive-obligarea de a nu părăsi ţara aplicată în privinţa inculpatului Preida Vasilii *****, cu măsura preventivă arestarea la domiciliu pe un termen de 30 (treizeci) zile ca neîntemeiate şi nemotivate, cu respingerea totală a demersului procurorului.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- măsura preventivă obligarea de a nu părăsi ţara pe o perioadă de 60 zile începând cu data de 04.03.2024 aplicată faţă de inculpatul Preida Vasilii a expirat la data de 02.05.2024.

- prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 03.05.2024, instanţa de judecată a înlocuit inculpatului Preida Vasilii măsura preventivă obligarea de a nu părăsi ţara cu măsura preventivă arestarea la domiciliu pe un termen de 30 zile, calculându-se din 03.05.2024, ora 10:00 ceea ce este contrar legislaţiei penale, având în vedere că la momentul examinării demersului procurorului nu exista în privinţa inculpatului nici o măsură preventivă, astfel la examinarea

demersului procurorului instanța de fond a omis acest aspect important ceea ce duce la încălcarea drepturilor şi libertăţilor cet. Preida Vasilii.

- atâta timp cât în privinţa inculpatului nu există aplicată vreo măsură preventivă, nici o instanţă nu poate înlocui (măsura preventivă) ceea ce nu există la moment în privinţa inculpatului. Pentru a înlocui o măsură preventivă cu altă măsură preventivă este necesar ca la momentul examinării demersului procurorului să existe aplicată în privinţa inculpatului o măsură preventivă, în atare situaţie procurorul urma să vină în instanţa de judecată cu un demers pentru a solicita aplicarea în privinţa inculpatului a unei măsuri preventive, iar instanţa de judecată conform circumstanţelor cauzei urma să examineze demersul procurorului depus la 22.04.2024 mai devreme de 03.05.2024, adică până la data de 02.05.2024, dată calendaristică când măsura preventivă obligarea de a nu părăsi ţara era în vigoare în privinţa inculpatului.

- la examinarea cauzei urmează a se lua în consideraţie că Preida Vasilii este unicul întreţinător al familiei, este văduv, nu are intenţie de a tergiversa şedinţele de judecată, de a se eschiva de la răspundere penală.

- deși severitatea sancţiunii reprezintă un element important în evaluarea riscului eschivării, ea nu poate justifica prin sine aplicarea unei astfel de măsuri preventive severe.

- în baza principiului prezumţiei de nevinovăţie, sarcina probei îi revine acuzării, iar situaţiile îndoielnice sunt interpretate în favoarea celui acuzat. De asemenea, prezumţia de nevinovăţie implică pentru acuzat dreptul de a propune probe în favoarea sa şi de a nu depune mărturii împotriva sa. Totodată, orice privare de libertate trebuie să fie legală. Cerinţa legalităţii nu este îndeplinită prin simpla respectare a dreptului intern relevant; trebuie ca dreptul intern să se conformeze el însuşi Constituţiei şi Convenţiei Europene, inclusiv principiilor generale enunţate sau presupuse de acestea.

- pentru constatarea infracţiunii nu este suficient simpla afirmare a instanţei care se bazează pe presupuneri că a fost comisă infracţiunea în cauză, este nevoie de a aduce probe concrete, certe şi stabile care ar confirma vinovăţia acesteia, or, învinuirea adusă unei persoane de comiterea unei infracţiuni sau aplicarea unei măsuri preventive aşa precum este şi în speţă, pe presupuneri nu se poate întemeia legalitatea unei încheieri a instanței.

- în Hotărârea Plenului CSJ RM despre aplicarea de către instanţele judecătoreşti a unor prevederi ale legislaţiei de procedură penală privind arestarea preventivă şi arestarea la domiciliu nr.01 din 15.01.2013

se menţionează faptul că la soluţionarea demersului cu privire la aplicarea arestului, judecătorul de instrucţie este obligat să stabilească dacă au fost dovedite prin probe pertinente, concludente şi utile, prezentate de părţi în cadrul procedurii de examinare a demersului circumstanţele, care atestă: existenţa unei bănuieli rezonabile privind săvârşirea infracţiunii de către bănuit, învinuit; existenţa motivelor suficiente de a considera că există cel puţin unul din riscurile menţionate în pct.6) al Hotărârii şi obligatoriu invocat de procuror; imposibilitatea aplicării unei măsuri preventive mai uşoare pentru prevenirea riscului sau riscurilor indicate în demersul de arestare; în cazul când învinuitul a fost reţinut, judecătorul de instrucţie va verifica dacă au fost respectate la reţinere prevederile stipulate în articolele 166-167 din Codul de procedură penală.

- instanţa de judecată emite o încheiere motivată, în care indică infracţiunea de care este învinuită persoana, circumstanţele care au condiţionat admiterea demersului înaintat de procuror şi motivele pe care se bazează.

Avocatul Sandu Stela în interesul inculpatului Preida Vasilii în ședința instanței de recurs a susținut recursul în sensul declarat, solicitând admiterea acestuia în sensul revendicărilor invocate în acesta.

Inculpatul Preida Vasilii în ședința instanței de recurs a susținut cele invocate de avocat atât în cererea de recurs depusă cât și în ședința instanței de recurs.

Procurorul participant Elena Lisnic în ședința instanței de recurs a solicitat respingerea recursului declarat de avocat în interesul inculpatului împotriva încheierii judecătoriei Soroca, sediul central din 03.05.2024 cu menținerea acesteia ca fiind întemeiată, legală și motivată, or prin actele anexate la demersul acuzatorului de stat se confirmă că inculpatul a încălcat de mai multe ori restricțiile impuse prin obligațiunea de nepărăsire a țării aplicate anterior.

Audiind participanții, verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei penale prezentate pentru verificarea legalităţii încheierii contestate şi audiind opiniile participanţilor la proces, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat de avocatul Sandu Stela în interesul inculpatului Preida Vasilii urmează a fi respins ca nefondat, cu menţinerea încheierii contestate reieşind din următoarele considerente.

Conform art.312 alin.(5) pct.2 CPP, în urma controlului judiciar efectuat, instanţa de recurs respinge recursul.

În sensul legalității încheierii emise de judecătorul de instricție la data de 03.05.2024, Colegiul penal indică că potrivit dispoziţiei art.176

alin.(l, 2) CPP, măsurile preventive pot fi aplicate de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanţa de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile, susținute prin probe, de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanţă, să exercite presiune asupra martorilor, să nimicească sau să deterioreze mijloacele de probă sau să împiedice într-un alt mod stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârşească alte infracţiuni ori că punerea în libertate a acestuia va cauza dezordine publică. De asemenea, ele pot fi aplicate de către instanţă pentru asigurarea executării sentinţei. (2) Arestarea preventivă şi măsurile alternative de arestare se aplică numai persoanei care este învinuită, inculpată de săvârşirea unei infracţiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 3 ani și doar în condițiile prevăzute de prezentul cod.

Cu referire la aplicarea de către instanţele judecătoreşti a unor prevederi ale legislaţiei de procedură penală privind arestarea preventivă şi arestarea la domiciliu, arestarea preventivă sau arestarea la domiciliu poate fi dispusă doar dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiţii: a) legislaţia procesual-penală permite aplicarea acestor măsuri; b) există o bănuială rezonabilă că persoana a comis infracţiunea de care este acuzată; c) există riscurile prevăzute de Codul de procedură penală care justifică aplicarea arestului şi d) alte măsuri preventive nu pot înlătura riscurile menţionate la lit. c).

Relevante cazului sunt și prevederile alin.(l) art.195 Cod de procedură penală, conform cărui măsura preventivă aplicată poate fi înlocuită cu una mai aspră, dacă necesitatea acesteia este confirmată prin probe, sau cu una mai uşoară, dacă prin aplicarea ei se va asigura comportamentul respectiv al bănuitului, învinuitului, inculpatului, în scopul desfăşurării normale a procesului penal şi al asigurării executării sentinţei.

De asemenea în sensul soluționării demersului acuzatorului de stat cu privire la înlocuirea în privința lui Preida Vasilii a măsurii preventive-obligarea de nepărăsire a țării cu arest la domiciliu, instanța de fond obiectiv s-a referit la prevederile pct.3), alin.(2) al art.185 din Codul de procedură penală, conform cărui: arestarea preventivă poate fi aplicată în cazurile şi în condiţiile prevăzute în art.176, luând în considerare şi dacă învinuitul, inculpatul a încălcat condiţiile altor măsuri preventive aplicate în privinţa sa ori a încălcat ordonanţa de protecţie în cazul violenţei în familie.

La fel relevante sunt și prevederile art.185 alin.(3) Cod de procedură penală, reținându-se că la soluţionarea chestiunii privind arestarea preventivă, judecătorul de instrucţie sau instanţa de judecată are obligaţia să examineze prioritar oportunitatea aplicării altor măsuri preventive, neprivative de libertate, apoi a celor alternative arestului preventiv, şi să respingă demersul privind aplicarea arestării preventive atunci când acesta nu este motivat suficient sau dacă motivele invocate nu sânt susţinute prin probe care confirmă temeiurile rezonabile de aplicare. Judecătorul de instrucţie sau instanţa de judecată are dreptul să dispună oricare altă măsură preventivă prevăzută la art.175.

Colegiul penal contrar poziției expuse de recurent va rămâne solidar cu soluția adoptată de instanța de fond, la emiterea cărei s-a ținut cont de circumstanțele de fapt constatate la caz și anume: Preida Vasilii ***** este învinuit în comiterea infracţiunii prevăzute de art.206 alin.(2) lit.a), b), c) Cod penal, care face parte din categoria infracţiunilor deosebite de grave şi prevede pedeapsa cu închisoarea de până la 15 ani.

Prin Încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 04.03.2024 în privinţa inculpatului Preida Vasilii ***** a fost prelungită măsura preventivă obligarea de a nu părăsi ţara.

La data de 18.03.2024 a fost finisată cercetarea judecătorească pe caz, au avut loc dezbaterile judiciare şi ultimul cuvânt al inculpatului Preida Vasilii *****, cauza penală fiind amânată pentru deliberarea şi pronunţarea sentinţei, cu stabilirea şedinţei pentru data de 16 mai 2024.

Potrivit extrasului din programul ACCES, prezentat de către procuror, inculpatul Preida Vasilii ***** în perioada 04.03.2024-18.04.2024 prin punctul de trecere PTF Otaci-Moghiliov Podolsk Auto, a traversat frontiera Republicii Moldova de 4 ori, direcţie ieşire şi intrare.

Relevant în sensul admiterii parțiale a demersului procurorului, instanța de fond a menționat și faptul, că pe parcursul desfăşurării şedinţelor de judecată inculpatul Preida Vasilii ***** nu a lipsit niciodată, fiind prezent la toate şedinţele, fapt ce denotă că inculpatul nu a avut intenţie să se eschiveze de la examinarea cauzei ori de la răspundere penală, totodată atestându-se faptul încălcării măsurii preventive-obligarea de a nu părăsi ţara aplicată în privinţa sa prin încheierea din 04.03.2024.

Astfel, în scopul desfăşurării normale a procesului penal şi al asigurării executării sentinţei Colegiul penal consideră că la speță necesar şi oportun s-a dispus înlocuirea măsurii preventive obligarea de a nu părăsi ţara aplicată în privinţa lui Preida Vasilii cu măsura preventivă arestarea la domiciliu pe un termen de 30 (treizeci) de zile.

Aici, Colegiul ţine să menţioneze şi prevederile art.5 alin.(l) lit.c) CEDO, conform cărora, orice persoană are dreptul la libertate şi siguranţă. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepţia dacă a fost arestat sau reţinut în vederea aducerii sale în faţa autorităţii judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănui că a săvârşit o infracţiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârşească o infracţiune sau să fugă după săvârşirea acesteia.

Ce ține de invocarea apărătorului cu privire la faptul, că fiindu-i prelungită prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 04.03.2024 inculpatului Preida Vasilii măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara cu 60 zile începând cu data de 04.03.2024, astfel la data de 03.05.2014 la soluționarea demersului acuzatorului de stat aceasta fiind expirată de drept în opinia recurentului, Colegiul penal remarcă că potrivit calculelor efectuate, ultima zi a măsurii preventive menționate se consideră data de 03.05.2024, judecătorul de instrucție admițând parțial demersul procurorului corect și legal a dispus ”înlocuirea” măsurii preventive existente-obligarea de nepărăsire a țării cu măsura preventivă arest la domiciliu, și nicidecum ”aplicarea” acesteia, în acest sens nefiind încălcată legislația precum și careva drepturi ori libertăți ale inculpatului Preida Vasilii.

În concluzie Colegiul penal apreciază recursul declarat ca fiind unul pasibil de respins, fiind rezonabilă deținerea lui Preida Vasilii în stare de arest la domiciliu, iar motivele ce au servit drept temei pentru emiterea încheierii contestate sunt relevante şi suficiente pentru justificarea aplicării acesteia.

În conformitate cu art.312 alin.(5) pct.2) CPP Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

D E C I D E :

Respinge ca nefondat recursul avocatului Stela Sandu în interesul inculpatului Preida Vasilii, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 03.05.2024, încheiere care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedinte de şedinţă, judecător: Ala ROTARU

Judecătorii: Dumitru PUŞCA

Ruslana
BURDENIUC